

OBRAZAC 5

PRIJAVA TEME DOKTORSKOG RADA

I. OPĆI PODACI

IME I PREZIME: Lana Šuster

Naziv studija: Poslijediplomski sveučilišni studij Književnost i kulturni identitet

Matični broj doktoranda: 276

Stjecanje doktorata znanosti pokreće se: u okviru doktorskoga studija

Akadska godina u kojoj je upisana 1. godina studija: 2019./2020.

Ime i prezime majke i/ili oca: \

Datum i mjesto rođenja: 1

Adresa: \

Telefon/mobitel: ()

E-pošta: \

II. ŽIVOTOPIS

Obrazovanje (od novijega k starijem datumu):

2019. – Poslijediplomski sveučilišni studij „Književnost i kulturni identitet”, Filozofski fakultet Osijek, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

1999. – 2004. – Filozofski fakultet Osijek, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

1995. – 1999. – Jezična gimnazija Osijek

1987. 1995. – OŠ „Tin Ujević” Osijek

Radno iskustvo (od novijega k starijem datumu):

Kineziološki fakultet Osijek 2021. – ; Filozofski fakultet Osijek 2004. – 2021.

Popis radova:

Lukić, Milica; Šuster, Lana; Novoselac, Katica (2024). „Slavenska mitologija kao medij popularizacije baštinske kulture na primjeru tekstova Jasne Horvat – Mapiranje.” *Lingua Montenegrina* 2, 34, 275-297.

Šuster, Lana (2022). „Izgubljeni identitet Ingrid Pollard čitanje fotografija : Ingrid Pollard i Zygmunt Baumann – drugi identiteti”. *Danubius noster: az eötvös józsef főiskola tudományos folyóirata* 10, 3, 173-184.

Šuster, Lana (2024) „Knjižnica Kineziološkoga fakulteta Osijek – Knjiga i čitanje u svijetu kineziološke edukacije.” *Knjižničarstvo* 28, 2, 203-208.

Šuster, Lana (2020). Sveučilišna knjižnica u medijskom prostoru. U: *Evropske i evroazijske integracije – prednosti i nedostaci. Zbornik radova sa VIII međunarodnog naučnog skupa održanog 26. juna 2020.*, Brčko, Evropski Univerzitet Brčko distrikt, 439-447.

Šuster, Lana (2020). „Međuknjižnična posudba: primjer knjižnice Filozofskoga fakulteta u Osijeku.” *Knjižničarstvo* 24, 1-2, 178-193.

Šuster, Lana (2020). „Knjižnica Filozofskoga fakulteta u radu na daljinu.” *Knjižničarstvo* 24, 1-2, Crljen, Marta; Čujić, Maja; Jovanovac, Lana; Mićunović, Milijana. “Libraries in the Digital Age (LIDA) 2003”. *Novosti : Hrvatsko knjižničarsko društvo* 03, 24, 36-37.

Popis aktivnih sudjelovanja na znanstvenim skupovima:

Stopama Ivane Brlić Mažuranić slavenskomitološkim stazama (u suautorstvu s M. Lukić i K. Novoselac) – izlaganje na Međunarodnom znanstvenom skupu „Ivana Brlić-Mažuranić u novom mileniju”, Slavonski Brod, 18. – 20. travnja 2024.

Izgubljeni identitet Ingrid Pollard – čitanje fotografija – izlaganje na međunarodnom znanstvenom skupu *A Magyar Tudomány Ünnepe 2021.*, Baja (Mađarska), 17. studenoga 2021.

Genotop mendra (u suautorstvu s M. Lukić) – multimedijско izlaganje na 7. Kreativnoj riznici – popularizacijskom simpoziju kreativne industrije, Osijek, Ekonomski fakultet u Osijeku, 21. – 24. travnja 2021.

Mobile devices and interpersonal communication in academic library: the changing narrative of communication between library staff and library users Abstract – Izlaganje na Međunarodnom znanstvenom skupu LIDA 2021: Osijek, Filozofski fakultet, 19. – 22. travnja 2021.

An example of digitization plan for Library of Faculty of Philosophy in Osijek (u suautorstvu s M. Čujić i J. Mihnjak) – izlaganje (poster) na Međunarodnom znanstvenom skupu LIDA 2005., Dubrovnik, 30. svibnja – 3. lipnja 2005.

III. NASLOV PREDLOŽENE TEME

Hrvatski jezik: Strategije i modeli popularizacije i promidžbe hrvatske baštinske kulture kroz književnost: romani Jasne Horvat (2009. - 2025.)

Engleski jezik: Strategies and Models of Popularisation and Promotion of Croatian Heritage Culture through Literature: Novels by Jasna Horvat (2009–2025)

Na jeziku na kojem će se pisati rad (ispuniti ako jezik rada nije hrvatski ili engleski):

Jezik na kojem će se pisati doktorski rad: hrvatski jezik

IV. OBRAZLOŽENJE TEME

Sažetak na hrvatskom jeziku (maksimalno 1000 znakova s praznim mjestima):

Doktorski rad predloženog naslova *Modeli i strategije popularizacije i promidžbe hrvatske baštinske kulture kroz književnost: romani Jasne Horvat (2009. – 2025.)* usmjeren je na oblikovanje studije slučaja romanesknog opusa suvremene osječke književnice, znanstvenice,

kulturne teoretičarke i multimedijske umjetnice Jasne Horvat, nastalog u razdoblju od 2009. do 2025. godine. Promatrani korpus obuhvaća ukupno dvanaest (12) jedinica: devet (9) konceptualnih romana, jedan (1) epistolarni roman te dvije (2) knjige putopisne proze. Odabrani korpus analizira se iz filološko-kulturološke perspektive kao složen semiotički sustav utemeljen na nacionalnobaštinskim i kulturnoidentitetskim temama, a u metodološkom je središtu teorijski model Umberta Eca. Temeljna istraživačka pretpostavka jest da je romaneskni opus Jasne Horvat narativno-komunikacijski model kulture i otvoreno djelo – diskurzivni prostor u kojem značenja nisu unaprijed zadana, nego ih čitatelj aktivno konstruira u skladu s vlastitim kulturnim kompetencijama. Ključne sastavnice takva modela čine modelni autor, modelni čitatelj i kulturni kod, dok empirijski čitatelj nastoji svojim činom interpretacije dosegnuti poziciju modelnog čitatelja aktivirajući vlastitu enciklopediju znanja. Interpretacija se odvija unutar granica zadanih strukturom djela, a uspijeva kada čitatelj aktivira odgovarajuće semiotičke i kulturne kodove. Teorijski okvir istraživanja temelji se na kombinaciji semiotičke analize, recepcijske kritike, naratologije i postmodernističke intertekstualnosti. U tom kontekstu, korpus se analizira kao simbolička matrica u kojoj se znanja o jeziku, pismu, mitologiji, povijesti i drugim kulturnoidentitetskim sastavnicama prenose pomoću literarno-znanstvenih, narativnih i intertekstualnih mehanizama. Dodatnu analitičku razinu čini strukturalna semiotika Juliena Greimasa – primarno kroz primjenu aktantskog modela i semiotičkog kvadrata – čime se omogućuje prepoznavanje funkcionalnih odnosa među tekstualnim akterima i tematskih opozicija unutar književnog teksta. Cilj istraživanja jest potvrditi hipotezu da je romaneskni opus Jasne Horvat projektno osmišljen medij popularizacije i promidžbe hrvatske baštinske kulture – u nacionalnom i internacionalnom kontekstu s funkcijom aktivnog medija kulturne transmisije s osloncem u različitim znanstvenim disciplinama.

Sažetak na engleskom/njemačkom jeziku (maksimalno 1000 znakova s praznim mjestima):

The proposed doctoral dissertation, titled *Strategies and Models of Popularisation and Promotion of Croatian Heritage Culture through Literature: Novels by Jasna Horvat (2009–2025)*, aims to develop a case study of the novelistic oeuvre of contemporary Osijek-based writer, scholar, cultural theorist, and multimedia artist Jasna Horvat, created between 2009 and 2025. The examined corpus comprises a total of twelve (12) literary works: nine (9) conceptual novels, one (1) epistolary novel, and two (2) travel prose books. The selected corpus is analysed from a philological and cultural perspective as a complex semiotic system grounded in national heritage and cultural identity themes, with the theoretical model of Umberto Eco at the methodological core. The central research premise posits that Jasna Horvat's novelistic oeuvre functions as a narrative-communicative model of culture and an open work— a discursive space in which meanings are not predetermined but are actively constructed by the reader in accordance with their own cultural competencies. The fundamental components of such a model are the *model author*, *model reader*, and *cultural code*, while the *empirical reader*, through the act of interpretation, strives to reach the position of the model reader by activating their own *encyclopaedia of knowledge*. Interpretation occurs within the boundaries set by the structure of the work and

succeeds when the reader engages the appropriate semiotic and cultural codes. The theoretical framework of the research is based on a combination of semiotic analysis, reception theory, narratology, and postmodern intertextuality. In this context, the corpus is analysed as a symbolic matrix in which knowledge of language, script, mythology, history, and other elements of cultural identity is transmitted through literary-scientific, narrative, and intertextual mechanisms. An additional analytical layer is provided by the structural semiotics of Julien Greimas—primarily through the application of the actantial model and semiotic square—which facilitates the recognition of functional relationships among textual agents and thematic oppositions within the literary text. The aim of the research is to confirm the hypothesis that Jasna Horvat's novelistic opus, created between 2009 and 2025, is a purposefully designed medium for the popularisation and promotion of Croatian heritage culture—both in national and international contexts—serving as an active medium of cultural transmission supported by various scientific disciplines.

Područje / polje / grana: Humanističke znanosti, Filologija, Teorija i povijest književnosti

Uvod (maksimalno 2000 znakova s praznim mjestima):

Vodeći se teorijskim okvirom Umberta Eca prema kojem kultura nije skup gotovih značenja, već dinamički sustav komunikacijskih praksi koje djeluju putem kodova, znakova i simboličkih struktura (Eco, 1976.), ovaj se rad temelji na promatranju konceptualnih romana Jasne Horvat, suvremene hrvatske autorice, znanstvenice i multimedijske umjetnice kao semiotičkog fenomena. U tom smislu, književni tekst — osobito onaj koji tematizira baštinske sadržaje — promatra se kao sekundarni model kulture: diskurzivno strukturiran prostor u kojem se značenja ne samo prenose već i aktivno stvaraju, tumače i pregovaraju. Takav pristup omogućuje analizu književnosti ne samo kao estetske forme nego i kao kulturne prakse. Upravo u tom kontekstu književni opus Jasne Horvat, koji je književna teoretičarka Dubravka Oraić Tolić 2016. godine imenovala terminom *Ars Horvatiana* i interpretirala u pogovoru romanu *Vilijun* (Naklada Ljevak, 209–223), nakon 2016. ostaje reprezentativnim primjerom tzv. otvorenog djela (Eco 1962.). Književni korpus J. Horvat (2009. – 2025.) karakterizira projektna i konceptualna organizacija tekstova, utemeljena na međudjelovanju književnosti i znanosti te na primjeni (post)oulipovskih ograničenja (Buljubašić 2018.), čime se tekst istodobno strukturira i otvara prema aktivnom čitateljskom sudjelovanju. Takvi se tekstovi, i prije i nakon 2016. godine, razvijaju u semiotičku mrežu strukturiranu oko nacionalnobaštinskih i kulturnoidentitetskih tema (Lukić, 2017.). Ključne su među njima one koje se odnose na pismovni jezičnogenetski kulturni identitet, obrađene kroz narativno kodirane strukture koje povezuju discipline poput gramatologije, mitologije, historiografije, etnologije, vizualnih umjetnosti i dr. Značenja u tekstovima J. Horvat proizvode se u dijalogu između modela autora i modela čitatelja (Eco, 1988.) što znači da je svaki roman zamišljen kao potencijalno otvoreni sustav značenja čija se kulturna funkcija ostvaruje upravo u čitateljskoj aktivaciji kulturnih kodova. Na taj način istraživački korpus može se čitati i analizirati kao model popularizacije i promidžbe hrvatske baštinske kulture s tekstom kao medijem koji funkcionira unutar šireg intermedijalnog sustava kulturne proizvodnje (književnost – znanost –

kreativna industrija). S obzirom na tako – programski – osmišljen sustav (Buljubašić, Kos-Lajtman, 2017.), opravdano je i znanstveno relevantno promatrati romaneskni opus J. Horvat kao skup kulturnih znakova osmišljen u funkciji aktivnog prijenosa, tumačenja i konstruiranja hrvatske baštinske memorije i identiteta. U tom kontekstu, književnost ne samo da opisuje kulturu nego je i proizvodi — putem semiotičkog modela otvorenog djela, u kojem su model autora, model čitatelja i kulturni kod ključni mehanizmi značenja i kulturnog djelovanja, a onda i odabrana istraživačko-oblikovna metodologija ove doktorske disertacije.

Pregled dosadašnjih istraživanja (maksimalno 5000 znakova s praznim mjestima):

Dosadašnja, književno-teorijski usmjerena, istraživanja književnoga korpusa J. Horvat najvećim dijelom koncentriraju se na njezine konceptualne romane, s ciljem definiranja poetike ove autorice u svjetlu programskih *načela ograničenja* francuske skupine matematičara i književnika Oulipo te u odnosu na vlastiti *Manifest aksiomatske književnosti* objavljen u romanu *Alikvot* 2014. i dopunjen 2023., kako pokazuju radovi *Oulipo i književnost ograničenja* (Buljubašić, Zagreb: Naklada Ljevak 2018.), *Une approche axiomatique du texte littéraire : la poétique programmatique de Jasna Horvat* (Buljubašić – Kos Lajtman, 2016.), *Romani Jasne Horvat kao (post)oulipovski narativi* (Kos Lajtman – Buljubašić, 2015.). U tim je radovima među ostalim utvrđeno kako za razliku od skupine Oulipo ograničenja kojima se služi J. Horvat dolaze isključivo iz različitih znanstvenih disciplina: filologije/gramatologije, matematike, kemije, historiografije, etnologije, arheologije, antropologije, filozofije, geografije, prirodoslovlja, kulturologije, marketinga i sl. te da je upravo to aksiom u njezinu tumačenju i poetičkoj primjeni. Navedeni radovi romane J. Horvat promatraju i kao književne semiotičke sustave koji imaju sve odlike ikoničkih znakova (knjige igrache, pametne knjige). Da u hrvatskoj književnosti ne postoji tako dosljedan, planski zamišljen i izgrađen opus (mreža) u poetici konceptualizma kao što je to romaneskni opus J. Horvat, posvjedočuje u svojim istraživanjima Dubravka Oraić Tolić (pogovor romanu *Vilijun*, 2016.), koja među ostalim književne tekstove J. Horvat vidi citatnim arhivima, čemu posvećuje i cijelo poglavlje *Citatnost u digitalno doba* svoje knjige *Citatnost u književnosti, umjetnosti i kulturi* (Zagreb: Naklada Ljevak, 2016.). Književna znanost ne samo konceptualne romane nego i druge prozne i poetske žanrove (putopisi, književnost za djecu i dr.) ove književnice definira i kao multimodalne strukture (Ivana Buljubašić Srb, *Stilski učinci peritekstova i peritekstoida u suvremenom hrvatskom multimodalnom romanu*, doktorska disertacija, Osijek: Filozofski fakultet, 2024.), potom kao leksikonsku, tj. lemsku prozu, što se ponajbolje potvrđuje u radovima rodonačelnice toga termina Andriane Kos Lajtman, posebice u sintezi oblikovanoj u knjizi *Poetika oblika: suvremene konceptualne i hipertekstualne proze* (Zagreb: Naklada Ljevak, 2016.), ali i u radu Milice Lukić *Gramatološki kodirana biografija Konstantina Ćirila* (2018.) te njegovoj proširenoj inačici u knjizi *Nova vita glagolitičari* (suautorstvo s Verom Blažević Krezić, 2019.). Sama autorica J. Horvat o svom opusu znanstveno progovara iz perspektive ekonomske znanosti, ali i interdisciplinarno, uglavljujući ga u koncept Modela kružne kreativnosti, prvi put spomenuta 2019. u radu *Kružnost u kreativnoj industriji*. U takvu konceptu koristi termin *brendiranje kulturom*, što potvrđuju sljedeći radovi: *Brendiranje kulturom: glagoljica* (Osijek: Andizet, 2023.,

suautorstvo s Josipom Forjan;); *Lekcionar kreativne industrije: Andizetski pojmovnik* (Osijek: Ekonomski fakultet u Osijeku i Andizet, 2024., suautorstvo s Josipom Forjan i Ivanom Jobst,) te *Aksiom povijesnog izbora u književnom brendiranju kulturne činjenice* (2023.).

Filološko-kulturološka perspektiva koja cijeli korpus J. Horvat vidi medijem popularizacije i promidžbe baštinske kulture, a postavlja se temeljnom za oblikovanje ove doktorske disertacije, tek je naslućena i najavljena u nekim od prethodno navedenih radova, a najizravnije u radovima M. Lukić: *Susret aktinida u radioaktivnom polju Kreativne riznice* (2016.), *Memento vitae: memento mori* (pogovor romanu *Atanor*, Zagreb: Naklada Ljevak, 2017., *Strategije proizvodnje znanosti i promidžbe nacionalne kulture* (2023.) te *Slavenska mitologija kao medij popularizacije baštinske kulture na primjeru tekstova Jasne Horvat – Mapiranje* (suautorstvo s Lanom Šuster i Katicom Novoselac, 2024.). Ta je najava otvorila prostor za sustavno oblikovanje studije slučaja koja će potvrditi tezu da romaneskni opus Jasne Horvat (2009. – 2025) jest projektno zamišljen i oblikovan medij popularizacije i promidžbe baštinske kulture u nacionalnom i internacionalnom kontekstu, a s polazištem u različitim znanstvenim disciplinama, među kojima su ponajprije filologija i gramatologija, a potom i filozofija, etnologija, historiografija, arheologija, prirodoslovlje, matematika, geografija, kulturologija, marketing i dr.

Cilj i hipoteze istraživanja (maksimalno 700 znakova s praznim mjestima):

Glavni cilj rada jest postaviti i provjeriti hipotezu da koceptualnoromaneskni opus Jasne Horvat (2009. – 2025.) jest projektno zamišljen i ostvaren kao (intermedijalni) model popularizacije i promidžbe baštinske kulture – u nacionalnom i internacionalnom kontekstu (posebice onih sastavnica na kojima ona – kultura – identitetski počiva, bilo cjelinom ili svojim lokalnim odvjetcima), a s polazištem u različitim znanstvenim disciplinama. U skladu s navedenim, pomoćni ciljevi usmjereni su na: a) uspostavljanje (su)odnosa definiranog korpusa i komunikacijsko-semiotičkog modela Umberta Eca koji omogućuje naratološku analizu kao sredstvo za razumijevanje književnosti ne samo kao estetske forme nego i kao kulturne prakse, uz posebnu primjenu Ecove teorije otvorenog djela – kojom se korpus Jasne Horvat interpretira kao sustavno konstruiran skup tekstova s višestrukim značenjskim razinama, otvoren interpretacijskom angažmanu čitatelja. U okviru toga, predložena metodološka strategija temelji se na Ecovu modelu autora i modelu čitatelja: svaki roman analizira se kao tekst koji modelira vlastiti komunikacijski okvir i implicira čitatelja s kulturno-znanstvenim kompetencijama potrebnim za dekodiranje intertekstualnih, baštinskih i medijskih slojeva. Model autora (J. Horvat) konstruira narativni diskurs kroz koji kulturni kodovi postaju dijelom otvorenog značenjskog sustava (otvoreno djelo), dok se čitatelj aktivira kao (*su*)autor značenja, otkrivajući baštinske poruke kroz propusne, intermedijalne i metatekstualne strukture teksta; b) prikazivanje djelovanja mehanizma povratne sprege (Lukić 2016: 60–61) koji podrazumijeva prekodiranje medija ograničene komunikativnosti (znanost) u medij pojačane komunikativnosti (književnost i druge umjetničke prakse), u ovom istraživačkom okviru, primjena Ecove semiotičke teorije omogućuje mapiranje narativnih kodova kojima se znanstvena i kulturna znanja transkodiraju u književno-komunikacijski sustav prilagođen široj recepciji; c) uspostavljanje (su)odnosa između konceptualnih romana Jasne

Horvat od 2009. do 2025. godine i autoričinih znanstveno-stručnih radova i manifestacija (Kreativna riznica – popularizacijski simpozij kreativne industrije) te drugih – intermedijalnih – kulturnih proizvoda (Aula glagoljice, Suvremena galerija glagoljičnih murala na Ekonomskom fakultetu u Osijeku, projekt Ars Eugenium, obnova uloge Eugena Savojskog u Istočnoj Europi, projekt Ars Meandrum, obnova antičkog Osijeka i dr.) koji podupiru popularizacijsko-promidžbene strategije baštinske kulture izrastajući u biblioturističke lokalitete.

Korpus i metodologija istraživanja (maksimalno 6500 znakova s praznim mjestima):

S obzirom na to da je disertacija zamišljena kao studija slučaja utemeljena na kvalitativnoj istraživačkoj metodi, istraživački korpus obuhvaća konceptualne romane J. Horvat objavljene u razdoblju od 2009. do 2025. godine, ukupno dvanaest (12) jedinica: *Az* (Naklada Ljevak: Zagreb, 2009.), *Bizarij* (Naklada Ljevak: Zagreb, 2009.), *Auron* (Naklada Ljevak: Zagreb, 2011.), *Vilikon* (Naklada Ljevak: Zagreb, 2012.), *Alikvot* (Algoritam: Zagreb, 2014.), *Vilijun* (Naklada Ljevak: Zagreb, 2016.), *Atanor* (Naklada Ljevak: Zagreb, 2017.), *OSvojski* (Naklada Ljevak: Zagreb, 2019.), *Ahorion* (Naklada Ljevak: Zagreb, 2025.); jedan (1) epistolarni roman (u suautorstvu s Irenom Vrkljan): *Pismo u pismu* (Naklada Ljevak: Zagreb, 2008.); dvije (2) knjige putopisne proze: *Antiatlas* (Naklada Ljevak: Zagreb, 2014.) i *Antiradar* (Naklada Ljevak: Zagreb, 2020.). Definirani korpus promatra se kao narativno-semiotički i komunikacijski sustav prema teorijskom modelu Umberta Eca u kojemu se književni tekst analizira kao otvoreno djelo — dakle, kao diskurzivni prostor u kojem značenja nisu unaprijed zadana, nego ih čitatelj aktivno konstruira i interpretira u skladu s dostupnim kulturnim kodovima (Eco 1988.) pri čemu su ključne tri sastavnice otvorenog djela: modelni autor, modelni čitatelj i kulturni kod kao ključ dekodiranja i prijenosa značenja (Eco 2005.). Time se osnažuje teza da književnost J. Horvat djeluje kao sekundarni model kulture, odnosno kao strukturirani medij kulturne semioze čija je primarna funkcija popularizacija i prijenos baštinskih sadržaja. Takvo promišljanje otvara prostor za razumijevanje romanesknog opusa J. Horvat kao projektno zamišljenog modela koji koristi znanstvene i umjetničke kodove u svrhu transformacije specijaliziranih znanja (znanost) u komunikacijski pristupačniji medij (književnost), čime se aktivira mehanizam povratne sprege i omogućuje šira diseminacija kulturnih značenja. Metodološki slijed istraživanja obuhvaća sljedeće: 1. U uvodnom dijelu studije podastrijet će se pregled dosadašnjih istraživanja književnosti J. Horvat, njihovih perspektiva i rezultata; 2. Uspostavit će se odnosi između Ecovih pojmova modelnoga autora, modelnoga čitatelja, empirijskog čitatelja, enciklopedije znanja u svrhu razumijevanja otvorenog djela. Modelni autor za Eca je onaj koji strukturira tekst da ga može razumjeti određeni tip čitatelja, tj. modelni čitatelj. Riječ je o teorijski konstruiranu čitatelju sposobnu dešifrirati kodove upisane u tekst. Kroz proces interpretacije empirijski čitatelj postaje modelnim čitateljem onda kada aktivira svoju enciklopediju znanja - dinamički skup kulturnih, lingvističkih, intertekstualnih i općekulturnih kodova koje posjeduje, a koji su potrebni za razumijevanje značenja u tekstu. 3. Predstavljeni model primijenit će se na čitanje definiranoga korpusa J. Horvat, tj. tretirat će se kao simbolička matrica u kojoj se znanja o baštini, jeziku, pismu mitologiji, povijesti i drugim kulturnoidentitestkim sastavnicama prenose pomoću literarno-

znanstvenih i intertekstualnih mehanizama (identifikacija znakova, analiza odnosa između znakova, pri čemu mreža odnosa dovodi do povezanosti između baštinskih tema, utvrđivanje kodova i konvencija; strukturalna analiza – modeli narativne analize; Greimasov aktantski model; praćenje procesa semioze (Eco, 1976.) i sl. U skladu s tim, razradba će se najprije usmjeriti na definiranje i izdvajanje stožernih kulturno / nacionalnoidentitetskih tema korpusa predstavljenih svojim ograničenjima oulipovskoga tipa– u sadržajnom i formalnom smislu – te će se uspostaviti veza s odgovarajućim znanstvenim disciplinama u nizu zasebnih poglavlja: a) pismo (glagoljica) i jezik (filologija: gramatologija, semiotika, gramatika, leksikologija; matematika; kemija; znanost o umjetnosti i dr.), b) (pra)staroslavenska/starohrvatska mitologija (filologija: paleoslavistika/paleokroatistika; etnologija; sociologija i dr.), c) (pra)indoeuropski korijeni hrvatske kulture (indoeuropeistika; arheologija; sociologija; kulturologija i dr.), d) povijesne osobe kao spona između hrvatske kulture i drugih kultura (Marko Polo, Jaša Dubrovčanin, Eugen od Savoje) (historiografija; kulturologija; geografija i dr.); u svrhu potvrđivanja djelovanja mehanizma povratne sprege što počiva na prekodiranju medija ograničene komunikativnosti (znanost) u medij pojačane komunikativnosti (književnost i druge umjetničke prakse) (Lukić 2016: 60-61), a funkcija mu je popularizacija i promidžba baštinske kulture u nacionalnom i internacionalnom kontekstu. Svaka tematska cjelina bit će promatrana kao mreža znakova i značenja u kojoj čitatelj, prema uspostavljenom modelu, aktivno sudjeluje u (re)konstrukciji kulturnog identiteta. Primjena modela dodatno će potvrditi postavljenu hipotezu, a u cilju njezina provjeravanja, proučavani će se korpus: a) interdisciplinarno (tablično) povezati s odgovarajućim sektorima kreativne industrije (Horvat – Mijoč – Znić 2018., Horvat – Forjan 2023., Horvat – Forjan – Jobst 2024.), s naglaskom na b) njegov biblioturistički potencijal.

Očekivani znanstveni doprinos predloženog istraživanja (maksimalno 500 znakova s praznim mjestima):

Znanstveni doprinos disertacije iscrpljuje se u prikazu konceptualnih romana J. Horvat kao projektno zamišljenog i realiziranog medija, u kojem svaka jedinica doprinosi temeljnom projektnom zadatku: popularizaciji i promidžbi hrvatske baštinske kulture, njezinih identitetskih temelja i nadgradnje, u nacionalnom i internacionalnom kontekstu. Doprinos uključuje i prikaz te potvrdu djelovanja mehanizma povratne sprege, koji podrazumijeva prekodiranje medija ograničene komunikativnosti (znanost) u medij pojačane komunikativnosti (književnost i druge umjetničke prakse te kulturni proizvodi). U istraživanju se dodatno ostvaruje teorijski doprinos primjenom semiotičkog modela U. Eca, unutar kojega se promatra istraživački korpus J. Horvat kao otvoreno djelo – sustav značenja koji omogućuje višestruka čitanja i interpretacije. Korištenjem pojmova modela autora i modela čitatelja, disertacija pokazuje kako se produkcija značenja odvija kroz odnos između tekstualno kodiranih strategija i čitateljske kompetencije, pri čemu književnost funkcionira i kao alat kulturnog pamćenja i kao medij kulturne proizvodnje. Postavljanjem i provjeravanjem hipoteze o književnom korpusu J. Horvat kao projektno zamišljenom i ostvarenom (intermedijalnom) modelu popularizacije i promidžbe hrvatske baštinske kulture u nacionalnom i internacionalnom kontekstu, daje se doprinos kritičkom uvidu

u takav model koji se proširuje interdisciplinarno elementima kružne kreativnosti i sektora kreativne industrije (Horvat – Mijoč – Znić 2018.) proizlazeći iz Ecove postavke o tekstu kao *prostoru igre*. Predloženi proučavani korpus paradigmatički je primjer semiotičke i konceptualne književnosti, čija je funkcija dvojakog karaktera: s jedne strane on je nositelj kulturne i jezične memorije, a s druge strane – eksperimentalna platforma za oblikovanje novih oblika izraza i znanja. U tom okviru, književnost J. Horvat interpretira se kao semiotički organiziran komunikacijski sustav u kojem se kulturni simboli kodificiraju kroz narativne, strukturalne i intertekstualne strategije. Time se potvrđuje da književnost aktivno sudjeluje u oblikovanju i prijenosu baštinskih značenja, pri čemu čitatelj ima ključnu ulogu u njihovom razumijevanju i dovršavanju. Praktičan doprinos ove doktorske disertacije primjenjiv je (i) u obrazovnim postupcima, (ii) u kulturološkim i biblioturičkim praksama, te (iii) u analizama strategija popularizacije baštine unutar kreativnih industrija.

Popis literature (maksimalno 15 referenci):

1. Buljubašić, Ivana. (2018.) *Oulipo i književnost ograničenja*. Zagreb: Naklada Ljevak.
2. Eco, Umberto. (2005.) *Šest šetnji pripovjednim šumama*. Zagreb: Algoritam.
3. Eco, Umberto. (1988.) Model čitatelja. U: *Republika : mjesečnik za književnost, umjetnost i javni život*, God.44 (1988), 9/10, str. 92-105.
4. Eco, Umberto. (1976.) *A Theory of Semiotics*. Bloomington. Indiana University Press.
5. Horvat, Jasna; Mijoč, Josipa; Plaščak, Ivana. 2022. Kružna kreativnosti u turističkom i gospodarskom povezivanju gradova-utvrda Eugena Savojskog. U: *Hrvatska izvan domovine*, 2022. str. 313-319.
6. Jergović, Blanka (ur.) (2002.) *Znanost i javnost = Public understanding of science*. Zagreb: Izvori.
7. Kos-Lajtman, Andrija; Horvat, Jasna. (2018.) Modeli i tipovi lematizirane proze. U: *Šesti hrvatski slavistički kongres, Zbornik radova 2*. Zagreb: Hrvatsko filološko društvo, str. 727-738.
8. Lukić, Milica. (2016.) „Susret aktinida u radioaktivnom polju Kreativne riznice.“ *Tema: časopis za knjigu*, 4-5-6, str. 60-61.
9. Lukić, Milica; Šuster, Lana; Novoselac, Katica. (2024.) „Slavenska mitologija kao medij popularizacije baštinske kulture na primjeru Jasne Horvat“. *Lingua Montenegrina*, god. XVII/2, br. 34, str. 275-297.
10. Oraić-Tolić, Dubravka. 2011. *Akademsko pismo: strategije i tehnike klasične retorike za suvremene studentice i studente*. Zagreb: Naklada Ljevak.
11. Oraić Tolić, Dubravka. (2019.) *Čitatnost u književnosti, umjetnosti i kulturi*. Zagreb: Naklada Ljevak.
12. Winfried Nöth. (2004.) *Priručnik semiotike*; s njemačkoga preveo Ante Stamać. Zagreb: Ceres.
13. Gérard Genette. (1980.) *Narrative discourse*. translated by Jane E. Lewin; foreword by Jonathan Culler. - Oxford : Basil Blackwell.
14. Roland Barthes. (1976.) *S/Z /*. [Paris] : Editions du Seuil.

15. A.J. Greimas. 1977. *Sémantique structurale : recherche de méthode*. Paris : Larousse.

V. INFORMACIJE O PREDLOŽENOM MENTORU

Titula, ime i prezime predloženog mentora: prof. dr. sc. Milica Lukić, trajno zvanje

Kompetencije predloženog mentora (objave, projekti, nastavni rad, mentorsko usavršavanje):

Milica Lukić autorica je približno 180 radova iz područja paleoslavističke i paleokroatističke (ćirilometodske) tematike, gramatologije, dijalektologije, književne povijesti i kulturologije, pri čemu se posebno ističu radovi usmjereni na slavonske teme i autore, među kojima je i književni korpus osječke autorice Jasne Horvat. Od navedenih radova šest (6) je knjiga iz područja filologije, dvije (2) knjige iz područja kulturologije te tri (3) e-udžbenika. Također, priređivačicom je i urednicom 13 publikacija iz područja filologije te 26 knjiga izvan matičnoga područja (kulturologija, crkvena povijest) (<https://www.croris.hr/osobe/profil/2883>).

Od 1996. do 2014. godine bila je suradnica na sljedećim nacionalnim i međunarodnim znanstvenim projektima: *Hrvatska leksikologija* (voditeljica: prof. dr. sc. Ljiljana Kolenić), *Jezici i kulture u doticajima – Hrvatska i crnogorska kultura stoljećima* (voditelj: akademik Milorad Nikčević), *Kulture u doticaju – stoljetni hrvatski i crnogorski književni identiteti* (voditelji akademik Milorad Nikčević i izv. prof. dr. sc. Jakov Sabljčić), *Jezik hrvatskoglagoljskih tiskanih brevijara* (voditeljica prof. dr. sc. Loretana Farkaš), *Enciklopedija hrvatskoga glagoljaštva* (voditelj akademik Stjepan Damjanović), *Ot glagolania do googlenia* (voditelji dr. Ivan Dorovský, Brno; dr. Artur Placzekiewicz, Toronto; dr. Joseph Schallert, Toronto).

Na Filozofskom fakultetu u Osijeku predaje na svim razinama studija hrvatskoga jezika i književnosti: preddiplomskoj, diplomskoj i poslijediplomskoj (poslijediplomski doktorski studiji Književnost i kulturni identitet, poslijediplomski doktorski studij Jezikoslovlje): Staroslavenski jezik 1, Staroslavenski jezik 2, Jezik srednjovjekovnih simbola, Najstarije razdoblje jezikoslovlja, Jezična prošlost u jezičnoj sadašnjosti, Slavenska mitologija, Akademsko pismo, Srednjovjekovni simboli i njihova značenja i dr. Na Fakultetu za crnogorski jezik i književnost (Cetinje, Crna Gora) predaje kao stalna gošća predavačica kolegije Uvod u lingvistiku i Osnovi staroslovenskog jezika. Posebno je posvećena popularizaciji znanosti i povezivanju filologije s ostalim znanstvenim disciplinama te kreativnim i umjetničkim praksama. Dobitnicom je godišnje nagrade Filozofskoga fakulteta Osijek za inovativan nastavni rad i popularizacijsku praksu (2017.) te Državne nagrade za znanost u kategoriji promidžbe i popularizacije znanosti (2018.).

Stručno se (nastavno i mentorski) usavršavala u okviru Erasmus+ programa: na Institutu za slavensku filologiju Šleskoga sveučilišta u Katowicama – Republika Poljska (2017., 2018., 2024.), na Odsjeku za slavistiku Filozofskoga fakulteta Masarykova sveučilišta u Brnu – Republika Češka (2019.) te kontinuirano na Fakultetu za crnogorski jezik i književnost (2014. do danas).

Izbor iz bibliografije:

Nova vita glagolitici. Glagoljica iz perspektive znanstvenih, kulturnih i kreativnih praksi. Osijek – Zagreb: Filozofski fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku; Hrvatska sveučilišna naklada, 2019. (suautorstvo V. Blažević Krezić)

Radovi

Slavenska mitologija kao medij popularizacije baštinske kulture na primjeru tekstova Jasne Horvat – Mapiranje – // Lingua Montenegrina, 2 (2024), 34; 275-297 (suautorstvo L. Šuster, K. Novoselac)

(Pra)slavenskim tragovima u pripovijetkama slavonskoga etnografa Josipa Lovretića – Nacrt – // Lingua Montenegrina, XVII (2024), 33; 223-251 (suautorstvo K. Novoselac)

Strategije proizvodnje znanosti i promidžbe nacionalne kulture ili O dvjema novim knjigama Jasne Horvat // Lingua Montenegrina, XVI (2023), 31; 369-375

Filologija kao književna inspiracija: Na primjeru romana Az Jasne Horvat. // U jezik uronjeni. Zbornik posvećen Ireni Vodopiji. Osijek: Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, 2018., 133-141.

E-pošta: mlukic@ffos.hr

Titula, ime i prezime drugog predloženog mentora (ako se predlaže sumentor):

Kompetencije drugog predloženog mentora (objave, projekti, nastavni rad, mentorsko usavršavanje) (ispuniti samo ako se predlaže sumentor):

E-pošta drugog mentora (samo ako se predlaže sumentor):

VI. IZJAVA

Izjavljujem da nisam prijavila istovjetnu temu doktorskog rada ni na jednom drugom sveučilištu.

U Osijeku, 7. kolovoza 2025.

Potpis

Napomene:

U slučaju da predložena tema uključuje znanstvena istraživanja na ljudima ili životinjama uz prijavu teme doktorskog rada doktorand mora priložiti suglasnost etičkog povjerenstva nositelja doktorskog studija, a po potrebi i suglasnost etičkog povjerenstva druge institucije koja je uključena u istraživanje.

Molimo Vas da ispunjeni Obrazac 1 pošaljete u elektroničkom ili u tiskanom obliku (potpisan) suradniku za doktorski studij u Ured za studentska pitanja.